

Brev til Statsminister og partileder Jonas Gahr Støre

Overlevert mandag 10.02.2025.

I Naturvernforbundet reagerer vi sterkt på at medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet i energi- og miljøkomiteen foreslår å oppheve verneplan for vassdrag i forbindelse med stortingsmeldingen om flom og skred. Forslaget opphever 50 års arbeid med å verne det lille som står igjen av vår unike vassdragsnatur uten demokratisk medvirkning, høring eller konsekvensanalyse.

Einar Gerhardsen sa det slik i 1969, i forbindelse med arbeidet med den første verneplanen:

Norsk vassdragsnatur er helt særegen i verdensammenheng, og allerede er to tredjedeler av elvene våre regulert, og 7 av våre 10 høyeste fosser lagt i rør. Verneplanen sikrer at et representativt utvalg av våre enestående vassdrag er varig vernet av hensyn til naturverdier, landskap og kommende generasjoner. De er spesifikt vernet mot kraftutbygging.

Å åpne for kraftutbygging i vernede vassdrag, betyr å oppheve vernet, selv om vi registrerer at medlemmer av energi- og miljøkomiteen forsøker å bagatellisere dette ved å argumentere for at vedtaket kun skal gjelde noen få, flomutsatte vassdrag der kraftutbygging kan ha en flomdempende effekt.

Det er midlertid ikke *det* ordlyden i forslaget sier. Som det står i vedtaket fra EMK, skal det åpnes for konsesjonsbehandling av kraftverk i vernede vassdrag «der samfunnsnyttene, for eksempel i form av flomdempende tiltak, blir vurdert som stort, samtidig som miljøkonsekvensene blir regnet som akseptable». Vurderingen av miljøkonsekvenser ved kraftutbygging gjøres i alle vannkraftsaker, dermed sidestilles vernede vassdrag med ikke-vernede vassdrag.

Naturvernforbundet vil også minne om at flomdempende tiltak ikke må blandes sammen med kraftproduksjon. Flomdempende tiltak skal hindre skadeeffektene av flom. Har det noen gang forekommet at et kraftverk kun produserer strøm de gangene i året det er flom? Kraftutbygging i vernede vassdrag vil, av økonomiske hensyn, utvilsomt føre til en permanent kraftproduksjon i disse vassdragene. Dermed er det misvisende å presentere kraftutbygging som et flomdempende tiltak i seg selv, og vi opplever det som et forsøk på å tåkelegge dette bakholdsangrepet på våre vernede vassdrag.

Vi finner det fullstendig uakseptabelt og vil mobilisere for fullt mot forslaget. Av respekt for vassdragsvernets 50 år lange historie, det fullstendige fraværet av folkelig medvirkning i dette forslaget, og det faktum at vi står midt oppe i en naturkrise, forventer vi at våre folkevalgte stortingsrepresentanter stemmer nei til energi- og miljøkomiteens forslag.

